«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐ»

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՖԻՆԱՆՄԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

31 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ	3
ՖԻՆԱՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	6
ԵԱՀՈՒՅԹԻ ԿԱՄ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՄԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	7
ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՄԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	8
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	9
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	10

«Բեյքեր Թիլլի Արմենիա» ՓԲԸ 22 Հանրապետության փող. 0010 Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն Հեռ. +374(10) 544-301/307/309 Էլ. փոստ։ info@bakertillyarmenia.com www.bakertilly.am

> 26.05.2025p. N 022505

<u> ZUUSUSNFU bU</u>

«Բեյքեր Թիլլի Արմենիա» ՓԲԸ Գլխավոր տնօրեն

Վահե Գևորգյան

ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայաստանի մանուկներ» բարեգործական հիմնադրամի հոգաբարձուներին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Հայաստանի մանուկներ» բարեգործական հիմնադրամի (Հիմնադրամ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա գործունեության մասին հաշվետվությունը, զուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունների մասին հաշվետվությունների մասին հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը։

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Հիմնադրամի՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիձակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ձշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ)։

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՄ) համապատասիան։ Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում։ Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն։ Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահալտելու համար։

ADVISORY · ASSURANCE · ACCOUNTING · TAX

Baker Tilly Armenia CJSC trading as Bakertilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Այլ հանգամանք

Հիմնադրամի 2023 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, ով 2024 թվականի մայիսի 22-ին արտահայտել է չձևափոխված կարծիք այդ հաշվետվությունների վերաբերյալ։

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և Հշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին վերահսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար։

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Հիմնադրամի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Հիմնադրամի, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանը։

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար։

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն։ Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է։ Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա։

Որպես ԱՄՍ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն։ Իլրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար։ Խարդախության պատձառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին վերահսկողության չարաշահում։
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու,

այլ ոչ թե Հիմնադրամի ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար։

- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը։
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ։ Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն hnmdhnti ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդաիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը։ Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա։ Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիձակները կարող են ստիպել Հիմնադրամին դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը։
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի Ճշմարիտ ներկայացումը։

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին վերահսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին։

Մեդրակ Բադալյան

Աուդիտոր

26 մայիսի 2025թ.

ՖԻՆԱՆ**ՍԱԿԱՆ ՎԻ**ՃԱԿԻ **ՄԱՍԻ**Ն ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ		2024թ. դեկտեմբերի 31-ի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի
	Ծանոթ.	դրությամբ	դրությամբ
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	5,745,397	4,707,868
Ոչ նյութական ակտիվներ		16,144	9,565
Հետաձգված հարկային ակտիվներ Կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռք		174	-
բերելու համար		2,595	19,551
Տրված փոխառություններ			3,111
		5,764,310	4,740,095
Հնթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	5	457,959	451,185
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	6	134,962	81,676
Շահութահարկի գծով դեբիտորական պարտքեր		_	850
Բանկային ավանդներ	7	2,048,591	139,676
Տրված փոխառություններ		4,809	3,396
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	8	392,365	344,205
		3,038,686	1,020,988
Ընդամենը ակտիվներ		8,802,996	5,761,083
Պարտավորություններ և զուտ ակտիվներ <i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	9	5,742,037	4,736,985
		5,742,037	4,736,985
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ		3,000	
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	10	141,538	122,985
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		13,663	-
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	11	2,852,612	904,637
		3,010,813	1,027,622
Զուտ ակտիվներ			
Կուտակված արդյունք		50,146	(3,524)
		50,146	(3,524)
Ընդամենը պարտավորու թյուններ և պահուստներ		8,802,996	5,761,083

թիւնակարկան հաշվերիաթյունները հաստատվել են 2025թ. մայիսի 26-ին։

The Belleting of the Carlotte of the Control of th

արիը տնօրեն չ Մու

1-29 ԾԱՆՈԹԱԳՐՈ<mark>ՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՆ ՍՈՒՅՆ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ Ա</mark>ՆԲԱԺԱՆԵԼԻ ՄԱՍԸ

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀԱ**Շ**ՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

	2024р.	2023թ.
	դեկտեմբերի	դեկտեմբերի
	31-ին	31-ին
	ավարտված	ավարտված
Ծանոթ.	տարի	տարի
12	249,848	105,548
	(69,132)	(38,535)
	180,716	67,013
13	2,615,223	2,098,841
14	(2,226,649)	(1,776,589)
	569,290	389,265
	20,789	3,440
15		(83,770)
16		(323,872)
	_	(389)
	1,202	1,365
17	50,006	11,504
	68,497	(2,457)
18	(14,827)	(1,067)
	53,670	(3,524)
	13 14 15 16	րեկտեմբերի 31-ին ավարտված Մանոթ. 12 249,848 (69,132) 180,716 13 2,615,223 14 (2,226,649) 569,290 20,789 15 (166,168) 16 (406,622) 1,202 17 50,006 68,497

1-29 ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՆ ՍՈՒՑՆ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻ ՄԱՍԸ

ԶՈՒՏ ԱԿՏԻՎՆԵՐՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ	Կուտակված արդյունք	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	-	<u> </u>
Տարվա արդյունք	(3,524)	(3,524)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	(3,524)	(3,524)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(3,524)	(3,524)
Տարվա արդյունք	53,670	53,670
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	53,670	53,670
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	50,146	50,146

1-29 ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՆ ՍՈՒՅՆ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻ ՄԱՍԸ

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
	ոեկտեմբերի	2023թ. դեկտեմբերի
	31-ին	31-ին
	ավարտված	ավարտված
	տարի	տարի
Գործաոնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		1
Տարվա արդյունք	53,670	(3,524)
<i>Ճշգրտումներ՝</i>		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	335,866	300,947
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	199,330	71,785
Շահութահարկի գծով ծախս	14,827	1,067
Ֆինանսական եկամուտ	(50,006)	(11,504)
Շնորհներից եկամուտ	(2,615,223)	(2,098,841)
Այլ ֆինանսական արդյունքներ	(1,202)	(1,365)
	(2,062,738)	(1,741,435)
Փոփոխություններ հետևյայ հոդվածներում՝	(2,002,100)	(1,7 11,100)
Պաշարներ	(6,774)	(3,777)
Դեբիտորական պարտքեր	(36,653)	77,550
Բանկային ավանդներ	(1,871,500)	(12,850)
Կրեդիտորական պարտքեր	18,810	48,030
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական	10,010	-10,030
միջոցներ	(3,958,855)	(1,632,482)
	(0,730,033)	(1,002,102)
Վճարված շահութահարկ	(1,721)	(11,808)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական	(1), 21)	(11,000)
միջոցներ	(3,960,576)	(1,644,290)
	(0,700,370)	(1,011,200)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(1,570,949)	(968,149)
Տրված փոխառություններ	1,698	283
Ստացված տոկոսներ	5,469	11,504
Ստացված շնորհներ	5,568,172	2,830,789
Ներդրումային գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	4,004,390	1,874,427
1 11 31 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	4,004,000	1,0/4,42/
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Մտացված փոխառություններ	12,000	
Փոխառությունների մարումներ	(9,000)	
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված գուտ դրամական	(9,000)	
միջոցներ	3,000	
-	5,000	
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ աձ	46,814	230,137
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	1,346	1,591
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում (տե'ս ծանոթ. 8)	344,205	112,477
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում (տե՛ս ծանոթ. 8)	392,365	
=	372,303	344,205

1-29 ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՆ ՍՈՒՑՆ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻ ՄԱՍԸ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Հայաստանի մանուկներ» բարեգործական հիմնադրամը (Հիմնադրամ) հիմնադրվել է 2003թ.։

Հիմնադրամի նպատակն է ցուցաբերել աջակցություն երեխաների բարեկեցության, առողջապահության և կրթության բնագավառներում Հայաստանում՝ առողջապահական, կրթական, ենթակառուցվածքային, տնտեսական զարգացման և սոցիալական ծրագրերի իրականացման միջոցով։

Հիմնադրամի աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2024թ. կազմել է 169 մարդ (2023թ.՝ 169 մարդ)։ Հիմնադրամի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան 0001, Մելիք-Ադամյան 2/2։

Գործարար միջավայր

Իրավիճակը Հայաստանի Հանրապետությունում սրվել է Ադրբեջանի կողմից սանձազերծված պատերազմի պատճառով։ Չնայած կնքված զինադադարի համաձայնագրին՝ դեռնս անորոշ են պատերազմի հետևանքները Հայաստանի տնտեսության վրա թե կարձաժամկետ, թե երկարաժամկետ առումով։

2024թ. Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքական իրավիձակը շարունակում է մնալ համեմատաբար անկայուն, 44-օրյա Արցախյան պատերազմի հետևանքները դեռևս էական ազդեցություն են ունենում երկրի ընդհանուր տնտեսության վրա։ 2023թ. սեպտեմբերին տեղի ունեցավ շուրջ 120,000 Արցախաբնակ հայերի բռնի տեղահանումը դեպի Հայաստան, որը լրացուցիչ տնտեսական և քաղաքական ցնցումների առիթ հանդիսացավ։ Քաղաքական անկայուն իրավիձակի, միջազգային ձանապարհների պարբերաբար փակման, հրադադարի ռեժիմի կարձաժամկետ խախտումների հետևանքով, դժվար է հստակ կանխատեսել նշված պայմանների տնտեսական ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության վրա։

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում։ Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից։ Կառավարությունը հաստատել է արդյունավետ կառավարման իր հանձնառությունը, որը ենթադրում է հակակոռուպցիոն ջանքեր, թափանցիկություն և հաշվետվողականություն։

Վերոնշյալ իրադարձությունները կարող են հետագայում էական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի ապագա գործունեության և ֆինանսական կայունության վրա, որոնց ամբողջական հետևանքները դժվար է կանխատեսել ներկա պահին։ Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիձակը և վերջիններիս ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Հիմնադրամի ղեկավարության ներկա սպասումներից։

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում վերը նկարագրվածի հնարավոր ապագա ազդեցությունը Հիմնադրամի գործունեության վրա։

2 ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐ

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից։ Հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Հիմնադրամն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով։

2.2 Չափման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) և սկզբնական արժեքի մեթոդով։

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Հիմնադրամի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Հիմնադրամի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը։

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով (եթե այլ բան նշված չէ), քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար։ Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչն մոտակա հազար միավորը։

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Հիմնադրամի ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա։ Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվությունների համար,

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընթացիկ տարում Հիմնադրամն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2024թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից։

Նշված փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև։

Նոր և վերանայված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնք կիրառելի են 2024թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2023թ., որնէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա։

- *«Փոփոխություններ Ապահովագրական պայմանագրերում»* ՖՀՄՍ 17, ներառյալ ՖՀՄՍ 9ի կիրառումից ժամանակավոր ազատման երկարաձգումը (ՖՀՄՍ 4 փոփոխություններ)
- «Մեկ գործարքից առաջացող ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ» (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)
- ՖՀՄՍ 17-ի և ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառում Համեմատական տեղեկատվություն (ՖՀՄՍ 17 փոփոխություն)
- «Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում» (ՀՀՄՍ 8 փոփոխություններ)
- «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում» (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ և ՖՀՄՍ Գործնական կիրառություն 2)
- «Միջազգային հարկային բարեփոխումներ Pillar 2 կանոններ» (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություն)

Բացառությամբ ՀՀՄՍ 1 փոփոխությունների և ստորև ներկայացված ՖՀՄՍ Գործնական կիրառություն 2-ի` «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում», փոփոխությունների, մյուս ստանդարտներ և փոփոխություններ էական ազդեցություն չեն ունեցել Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա։

ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ և ՖՀՄՍ Գործնական կիրառություն 2 «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում»

ՀՀՄՍ 1 փոփոխությունները և ՖՀՄՍ Գործնական կիրառություն 2-ը տրամադրում են ուղեցույց և օրինակներ՝ օգնելու կազմակերպություններին կիրառելու էականության վերաբերյալ դատողություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը բացահայտելիս։ Փոփոխությունների նպատակն է օգնել կազմակերպություններին տրամադրել ավելի օգտակար տեղեկատվություն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մասին՝ փոխարինելով հաշվապահական հաշվառման «նշանակալի» քաղաքականության բացահայտման պահանջը հաշվապահական հաշվառման «էական» քաղաքականության բացահայտման պահանջով և ավելացնելով ուղեցույց այն մասին, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունները կիրառեն էականության հայեցակարգը։

Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Հիմնադրամի կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Հիմնադրամի կողմից։

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Հիմնադրամի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից։

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև.

«Փոխանակելիության բացակայություն» (ՀՀՄՍ 21 փոփոխություն)

«Ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման փոփոխություններ» (ՖՀՄՍ 9 և ՖՀՄՍ 7 փոփոխություններ)

ՖՀՄՍ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»

3 ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Հիմնադրամի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով։ Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են` կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը. 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 396.56 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 413.89 դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 ԱՄՆ դոլարը կազմում էր 404.79 ՀՀ դրամ, 1 եվրոն՝ 447.90 դրամ)։ Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում և չափվում են պատմական արժեքով։

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ձանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում։

3.2 Ֆինանսական գործիքներ

Հանաչում և ապաձանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ձանաչվում են, երբ Հիմնադրամը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ։

Ֆինանսական ակտիվներն ապաձանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին։

Ֆինանսական պարտավորություններն ապաձանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վձարման ենթակա չեն, չեղյալ են ձանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը։

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առնտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՍ 15-ի պահանջներին համապատասխան։

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով չափվող` շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- իրական արժեքով չափվող` այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով։

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Հիմնադրամի՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները։

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք Ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում, ֆինանսական եկամուտում կամ այլ ֆինանսական արդյունքներում, բացառությամբ առնտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որն արտացոլված է այլ ծախսերում։ Հիմնադրամի ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 20-ում։

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին և դասակարգված չեն որպես իրական արժեքով չափվող շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ։

Սկզբնական Ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Այն դեպքերում, երբ զեղչման ազդեցությունն աննշան է, զեղչում չի կատարվում։ Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են

դասակարգվում Հիմնադրամի դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը և այլ դեբիտորական պարտքերի մեծամասնությունը։

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հիմնադրամը հաշվառում է առնտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորստի գծով պահուստը ձնակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ։ Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝ հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը։ Ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելիս Հիմնադրամն օգտագործում է պահուստի մատրիցան՝ ելնելով պատմական փորձից, արտաքին ցուցանիշներից և ապագային առնչվող տեղեկատվությունից։

Հիմնադրամը գնահատում է առնտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումը հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ, դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից։

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները։

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարձաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ։ Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարձաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով։ Հիմնադրամը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ։

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, առնտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը, վարձակալության գծով պարտավորությունները։ Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 20-ում։

Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես Ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանզ գործարքային ծախսերի։ Իրական արժեքի և նոմինալ արժեքի տարբերությունը ձանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ փոխառությունը ստացվել է սեփականատերերից։ Այս դեպքում իրական և նոմինալ արժեքների միջն տարբերությունը ձանաչվում է սեփական կապիտալում որպես լրացուցիչ կապիտալ։ Սկզբնական ձանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով։ Տոկոսավձարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ ուղղակիորեն արտադրությանն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս։

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ձանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով։

3.3 Շնորհներ

Շնորհը չի ձանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավորված երաշխիք, որ Հիմնադրամը կատարելու է դրան կից բոլոր պայմանները, և որ շնորհը ստացվելու է։

Շնորհները, որոնց հիմնական պայմանը Հիմնադրամի կողմից ոչ ընթացիկ ակտիվներ գնելը, կառուցելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելն է, ֆինանսական վիձակի մասին հաշվետվությունում ձանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ և սիստեմատիկորեն փոխանցվում են տարվա արդյունք՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում։

Այլ պետական շնորհները ձանաչվում են սիստեմատիկ հիմունքով եկամուտ այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար դրանք ստացվել են։ Պետական շնորհը, որը հատկացվում է Հիմնադրամին՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որպես շտապ ֆինանսական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու, ձանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ դառնում է ստացման ենթակա։

3.4 Պահուստներ

Պահուստը ձանաչվում է ֆինանսական վիձակի մասին հաշվետվությունում, երբ Հիմնադրամն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք։ Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապազա դրամական արտահոսքերի զեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը։

3.5 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները։

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշթային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջն ժամանակավոր տարբերություններից։ Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ձանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար։ Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ձանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող արդյունքի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունն։ Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ձանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուդվիլի սկզբնական ձանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ձանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ո՛չ հաշվապահական արդյունքի, ո՛չ էլ հարկվող արդյունքի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից)։

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Հիմնադրամը կստանա բավարար հարկվող արդյունք, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել։

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում։ Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային

հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Հիմնադրամը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշոային արժեքները։

3.6 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարձաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները։ Դրանք ներառում են՝

- (ա) աշխատավարձերը և պարգևավմարները,
- (բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները,

ՎՃարովի բացակայություններ

Վմարովի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարմաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումները մանաչվում են հետևյալ կերպ.

- (ա) կուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքներն ապագա վճարովի բացակայությունների նկատմամբ,
- (բ) չկուտակվող վճարովի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում։

ՊարգևավՃարներ

Պարգևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումները ճանաչվում են միայն այն ժամանակ, երբ Հիմնադրամն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և պարտականությունը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել։

Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Հիմնադրամը վձարում չկատարելու ոչ մի իրատեսական այլընտրանք չունի։

3.7 Եկամուտ և իրացումից հասույթ

Հասույթը ձևավորվում է հիմնականում հյուրանոցային ծառայությունների մատուցումից և ուսումնական դասագրքերի իրացումից։

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է Ճանաչել հասույթ, թե ոչ, Հիմնադրամն առաջնորդվում է 5-քայլի գործընթացով.

- 1 Բացահայտել հաձախորդի հետ պայմանագիրը
- 2 Բացահայտել կատարման պարտականությունները
- 3 Որոշել գործարքի գինը
- 4 Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
- 5 Ճանաչել եկամուտը, երբ կատարման պարտականությունը(ները) բավարարված են

Շնորհներից եկամուտ

Այս եկամտի ձանաչման քաղականությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 3.7-ում։

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

Հազար դրամ	Հող, շենքեր,	Մեքենա-	Տրանսպոր- տային միջոցներ, տնտեսա-	Անավարտ շինարարութ- յուն, վարձակալած	
	շինութ-	սարքա-	կան գույք,	ակտիվի	
	յուններ	վորումներ	այլ	բարելավում	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
2023թ. հունվարի 1-ի					
դրությամբ	2,942,911	535,329	570,153	1,375,567	5,423,960
Ավելացում	128,603	64,937	28,090	772,736	994,366
Ommpniú	-	(17,887)	(7,361)	(7,998)	(33,246)
Ներքին շարժ	1,298,577	66,413	137,441	(1,502,431)	
Վերադասակարգում					
պաշարների դասին	-		-	(434,134)	(434,134)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի					
դրությամբ	4,370,091	648,792	728,323	203,740	5,950,946
Ավելացում	97,643	105,424	12,600	1,355,282	1,570,949
Օտարում	_	(7,302)	_	(199,746)	(207,048)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի					
դրությամբ	4,467,734	746,914	740,923	1,359,276	7,314,847
					-
Կուտակված մաշվածություն					
2023թ. հունվարի 1-ի			Western Control of the Control of th		A CONTRACT C
դրությամբ	380,393	289,261	233,414	60,856	963,924
Տարվա հաշվարկ	125,621	76,672	81,423	15,798	299,514
Օտարման հետևանքով				15,770	200,011
դուրսգրում	_	(15,433)	(4,927)		(20,360)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի			(-,,-,,		(20,000)
դրությամբ	506,014	350,500	309,910	76,654	1,243,078
Տարվա հաշվարկ	150,101	75,466	28,173	80,350	334,090
Օտարման հետևանքով	130,101	73,100	20,170	00,550	334,070
դուրսգրում	_	(7,180)		(538)	(7,718)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի		(7,100)		(330)	(7,710)
դրությամբ	656,115	418,786	338,083	156,466	1,569,450
-UI-JF	030,113	110,700		150,400	1,505,450
Հաշվեկշռային արժեք					
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի		***************************************			
դրությամբ	3,864,077	298,292	418,413	127 006	1707 060
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի	3,004,077	230,232	410,413	127,086	4,707,868
դրությամբ	3,811,619	328,128	402.940	1 202 010	E 74E 20E
Marchan	0,011,019	520,120	402,840	1,202,810	5,745,397

Հիմնական միջոցների մաշվածության ծախսը բաշխվել է իրացման ծախսերին՝ 1,832 հազար դրամ, ծրագրային ծախսերին՝ 332,258 հազար դրամ (2023թ.՝ ընդհանուր և վարչական ծախսերին՝ 71,752 հազար դրամ, ծրագրային ծախսերին՝ 227,762 հազար դրամ)։

Հիմնադրամի հիմնական միջոցները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գրավադրված չեն։

5 ՊԱՇԱՐՆԵՐ

Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
	դեկտեմբերի	դեկտեմբերի
	31-h	31-ի
	դրությամբ	դրությամբ
Պատրաստի արտադրանք	598	744
Անավարտ շինարարություն	432,781	372,413
Նվիրատվության համար նախատեսված ապրանքներ	14,326	70,300
Հումք	8,372	6,611
Վառելիք	1,882	1,861
	457,959	451,185

Հիմնադրամի պաշարները գրավադրված չեն։

ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԵՎ ԱՅԼ ԴԵԲԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ 6

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի
	դրությամբ	դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	4,453	
	4,453	74
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Տրված կանխավձարներ	115,088	49,791
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	1,481	25
Ստացվելիք շնորհներ	13,940	26,887
Այլ		4,973
	130,509	81,676
	134,962	81,676

7 FULYUSPL UYULLLEF

8 ՄՆԱՑՈՐԴՆԵՐ ԴՐԱՄԱՐԿՂՈՒՄ ԵՎ ԲԱՆԿԵՐՈՒՄ

Հազար դրամ	2024թ.	2023ъ.
	դեկտեմբերի	դեկտեմբերի
	31-h	31-h
	դրությամբ	դրությամբ
Կանխիկ միջոցներ	665	150
Բանկային հաշիվներ	389,471	343,601
Դրամական միջոցներ ձանապարհին	2,229	454
	392,365	344,205

Տես ծանոթագրություն 21` դրամարկղում և բանկում մնացորդների արժույթների բացահայտման համար։

9 ԱԿՏԻՎՆԵՐԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՇՆՈՐՀՆԵՐ

Հազար դրամ

	2024p.	2023р.
Տարեսկզբի մնացորդ	4,736,985	4,577,850
Տարվա ընթացքում ստացված միջոցներ	172,400	1,558
Ավելացում եկամտին վերաբերող շնորհներից	1,166,846	456,980
Տարվա ընթացքում օգտագործում	(334,194)	(299,403)
Տարեվերջի մնացորդ	5,742,037	4,736,985

10 ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԵՎ ԱՅԼ ԿՐԵԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ՊԱՐՏՔԵՐ

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Շինարարական պայմանագրերի երաշխիքային	11 10 1	11 1 3 1
գումարների գծով պահուստ	53,488	45,538
Կրեդիտորական պարտքեր ոչ ընթացիկ ակտիվների		
ձեոքբերման գծով	23,001	
Ստացված ծառայությունների գծով կրեդիտորական		
պարտքեր	42,383	40,547
Չօգտագործված արձակուրդային օրերի գծով պահուստ	17,742	2,619
Կրեդիտորական պարտքեր պաշարների ձեոքբերման		
գծով	2,083	850
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	2,449	33,415
Այլ	392	16
	141,538	122,985

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում։ Հիմնադրամն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում։

Հիմնադրամի արտարժութային ռիսկի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 18-ում։

11 ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻՆ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՇՆՈՐՀՆԵՐ

2024թ. ոեմբերի	2023p.
ռեսբերի	
	դեկտեմբերի
31-h	31-ի
ությամբ	դրությամբ
904,637	330,266
5,376,416	2,840,977
(960)	(37,075)
20,316	26,887
,166,846)	(456,980)
,281,029)	(1,799,438)
2,852,534	904,637
,	31-h n1pjw1p 904,637 5,376,416 (960) 20,316 166,846) 281,029)

Տարվա ընթացքում դոնորների կողմից ստացված միջոցները ներկայացված են ստորև՝

Zwqwp:	դրամ
--------	------

	2024թ.	2023p.
Հայաստանի մանուկներ հիմնադրամ, Նյու Յորք	5,165,757	2,530,605
Н. О. Р. Е. ծրագիր	37,943	98,996
ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպանատուն	77,213	81,841
Գերմանիայի միջազգային համագործակցության		01,011
ընկերություն (GIZ GmbH)		80,125
Ամերիկայի Հայ Ավետարանչական Ընկերակցության		
(ԱՀԱԸ) Հայաստանի մասնաձյուղ	4,620	16,128
Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկ	21,048	_
Վահե Ընդ Լյուսի հիմնադրամ	24,012	_
Այլ	45,823	33,282
	5,376,416	2,840,977

Տարեվերջի մնացորդը ներկայացնում է ստորն նշված դոնորներից ստացված միջոցների չօգտագործված մնացորդը՝

	2024p.	2023թ.
	դեկտեմբերի	դեկտեմբերի
	31-h	31-h
Հազար դրամ	դրությամբ	դրությամբ
Հայաստանի մանուկներ հիմնադրամ, Նյու Յորք	2,765,239	711,977
H. O. P. E. ծրագիր	32,272	89,261
ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպանատուն	18,868	69,761
Վահե Ընդ Լյուսի հիմնադրամ	1,490	
Ամերիկայի Հայ Ավետարանչական Ընկերակցության		
(ԱՀԱԸ) Հայաստանի մասնաճյուղ	5,340	8,535
UJL	29,325	25,103
	2,852,534	904,637

12	ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ	/፤፤፤፤በኩያው

12 PPUSIIPUPS ZUUIIPSIA		
Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
	տարի	տարի
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ		1 1
Կոնցեպտ հյուրանոց	199,423	105,548
Այցելուների կենտրոն	10,530	**
UJL	37,028	
	246,981	105,548
Ապրանքների իրացումից հասույթ		
Դասագրքերի և տետրերի իրացում	2,867	
	2,867	-
	249,848	105,548
13 ՇՆՈՐՀՆԵՐԻՑ ԵԿԱՄՈՒՏ		
Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
	2024թ. դեկտեմբերի	2025թ. դեկտեմբերի
	31-ին	31-ին
	ավարտված	ավարտված
	տարի	տարի
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	2,281,029	1,799,438
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	334,194	299,403
	2,615,223	2,098,841
14 ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԾԱԽՍԵՐ		
Հազար դրամ	2024	2022
Հավար դրաս	2024p.	2023p.
	դեկտեմբերի 31-ին	դեկտեմբերի 31-ին
	ավարտված	ավարտված
	տարի	տարի
Կրթական ծրագրեր	421,697	240,131
Առողջապահական ծրագրեր	514,170	57,166
Մմարթ կենտրոնների ծախսեր	474,800	901,419
Ungիալական ծրագրեր	201,640	191,892
Ենթակառուցվածքների զարգացում	219,781	208,207
Տնտեսական զարգացում	45,349	171,684
Հաղորդակցության ծախսեր	104,380	
Զարգացման ծախսեր	54,045	-

ԻՐԱՑՄԱՆ ԾԱԽՍԵՐ 15

UJL

190,787

2,226,649

6,090

1,776,589

Հազար դրամ	2024p.	2023թ.
	դեկտեմբերի	դեկտեմբերի
	31-ին	31-ին
	ավարտված	ավարտված
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	տարի 1,178	տարի
Հատուցումներ աշխատակիցներին	123,777	74,737
Ապահովագրություն	3,205	2,894
Մարկետինգի և այլ ծախսեր	38,008	6,139
	166,168	
	100,100	83,770
16 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐ		
Հազար դրամ	2024р.	2023թ.
	դեկտեմբերի	դեկտեմբերի
	31-ին	31-ին
	ավարտված	ավարտված
	տարի	տարի
Մասնագիտական և խորհրդատվական ծախսեր	46,751	4,290
Հատուցումներ աշխատակիցներին	208,517	173,986
Վարձակալություն և կոմունալ ծախսեր	59,523	55,598
Սպասարկման և մաշվածության ծախսեր	21,830	35,523
Բանկային և ապահովագրական ծախսեր	16,479	13,606
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	7,761	2,124
Արտարժույթի փոխարկման ծախսեր	349	137
Այլ ծախսեր	45,412	38,608
	406,622	323,872
17 ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏ		
Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
	դեկտեմբերի	դեկտեմբերի
	31-ին	31-ին
	ավարտված	ավարտված
	տարի	տարի
Տոկոսային եկամուտ բանկային ավանդներից Բանկային հաշիվների դրական մնացորդի վրա	42,884	2,026
հաշվեգրված եկամուտ	7,122	9,478
	50,006	11,504
	20,000	11,004

ՇԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍ

Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
	դեկտեմբերի	դեկտեմբերի
	31-ին	31-ին
	ավարտված	ավարտված
	տարի	տարի
Ընթացիկ հարկ	15,001	1,067
Հետաձգված հարկ	(174)	-
	14,827	1,067

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ
Շահույթ/(վնաս) մինչև	սալոր	(70)	տարի	(%)
հարկումը (համաձայն				
SŻUU)	68,497		(2,457)	
Շահութահարկ՝ 18%				
դրույքաչափով (2023թ.՝ 18%)	12,329	18.0	(442)	18.0
(Չհարկվող եկամուտ)/				
չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	2,498	3.6	1,509	(61.4)
Շահութահարկի գծով ծախս	14,827	21.6	1,067	(43.4)

19 ԿԱՐԵՎՈՐ ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ԴԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի։

19.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Հիմնադրամն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ։ Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին։ Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական Ճշգրտումների։

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում։ Ղեկավարության համոզմամբ, գնահատված հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից։ Եթե հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել։

19.2 Կարևոր դատողություններ

Ստորև ներկայացված են ղեկավարության՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունները, որոնք ամենաէական ազդեցությունն ունեն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա։

Յետաձգված հարկային ակտիվների ճանաչումը

Այն չափը, որով կարող է Ճանաչվել հետաձգված հարկային ակտիվ, կախված է այն հավանականության գնահատումից, թե արդյո՞ք ապագայում հասանելի կլինի եկամուտ, որի դիմաց կիրացվեն նվազեցման ենթակա ժամանակավոր տարբերությունները և նախորդ ժամանակաշրջաններից բերված հարկային վնասը։ Ի լրումն, անհրաժեշտ է էական դատողություն հարկային միջավայրում իրավական և տնտեսական սահմանափակումների և անորոշությունների գնահատման ժամանակ։

20.1 Էական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ձանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3-ում։

20.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորն.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի
	դրությամբ	դրությամբ
Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական ակտիվներ		
Տրված փոխառություններ	4,809	6,507
Բանկային ավանդներ	2,009,500	138,000
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկում	392,365	344,205
	2,406,674	488,712
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
	դեկտեմբերի	դեկտեմբերի
	31-h	31-h
	դրությամբ	դրությամբ
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական		
պարտավորություններ		
Կրեդիտորական պարտքեր	121,347	86,951
	121,347	86,951

21 ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Հիմնադրամը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի։ Այս ռիսկերն են՝ շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը։

Հիմնադրամը ներգրավված չէ սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաձառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ։ Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Հիմնադրամը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև։

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Հիմնադրամը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժութային ռիսկի, տոկոսադրույքային ռիսկի և որոշակի այլ գնային ռիսկերի, որոնք բխում են ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից։

Արտարժութային ռիսկ

Հիմնադրամը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը։

Հիմնադրամի գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով։ Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Հիմնադրամի արտերկրյա վաձառքներից և ձեռքբերումներից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով և այլ արժույթներով։

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Հիմնադրամին ենթարկում են արտարժութային ռիսկի, նկարագրված են ստորն։ Արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով.

Հոդված	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ԱՄՆ դ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դոլար
Ֆինանսական ակտիվներ		
Մնացորդներ բանկերում	450	178,772
Զուտ արդյունք	450	178,772
Հոդված	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. .դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ րո
Ֆինանսական ակտիվներ		
Մնացորդներ բանկերում	28,803	5
Զուտ արդյունք	28,803	5

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Հիմնադրամի զգայունությունը` ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի և այլ արժույթների նկատմամբ դրամի 10% (2023թ.՝ 10%) աձին/նվազմանը։ 10%-ը (2023թ.՝

10%) ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է։ Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ձշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2023թ.՝ 10%)։

Դրամի արժևորումն ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ 10%-ով (2023թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը։

Հազար դրամ	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդ	եցություն
	2024թ.	2023թ.	2024р.	2023p.
Շահույթ կամ վնաս	4	17,877	2,880	

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից։ Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Հիմնադրամի արտարժութային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը։

գ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Հիմնադրամն ի վիձակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները։

Հիմնադրամը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ դրամարկղում և բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով։

Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
	դեկտեմբերի	դեկտեմբերի
	31-þ	31-h
	դրությամբ	դրությամբ
Անտոկոս		
Մինչև 6 ամիս	44,858	41,413
6 ամսից մինչև 1 տարի	23,001	45,538
Ավելի քան 1 տարի	53,488	
	121,347	86,951

Հիմնադրամն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները և առնտրային դեբիտորական պարտքերը։ Հիմնադրամի ընթացիկ ակտիվներն ավելի են, քան ընթացիկ պարտավորությունները։

22 ባԱՅՄԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

22.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության ջատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում։ Հիմնադրամը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Հիմնադրամի գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն։ Քանի դեռ Հիմնադրամը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի

ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա։

22.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաձախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում։ Համախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն։ Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության։ Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել։

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում։ Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության մեկնաբանության հիման վրա։ Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել և դրանց ազդեցությունը կարող է զգայի լինել։

23 ԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ԿՈՂՄԵՐ

Հիմնադրամի կապակցված կողմերը ներառում են՝ «Հայաստանի մանուկներ հիմնադրամ Նյու Յորք» հիմնադրամը, Հիմնադրամի Հոգաբարձուների խորհուրդը, «Էներջայզ Գլոբալ Սերվիսիզ» ՓԲԸ-ն, որի հիմնադիրն է Հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ պրն Ռիչարդ Բեզջյանը, ինչպես նաև հիմնական դեկավար անձնակազմը, ինչպես նկարագրված է ստորև։

23.1 Վերահսկողություն

Հիմնադրամը վերահսկվում է Հոգաբարձուների խորհրդի կողմից։ Հիմնադրամի հետ ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող կազմակերպություն է համարվում «Հայաստանի մանուկներ հիմնադրամ Նյու Յորք» հիմնադրամը, որը գործունեություն է ծավալում Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում և գտնվում է ԱՄՆ, Նյու Յորք, 5-րդ պողոտա, 149 շենք, սենյակ 500 հասցեում։

23.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Հիմնադրամի և կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյայն են՝

Հազար դրամ	2024р.	2023р.
	դեկտեմբերի	դեկտեմբերի
	31-ին	31-ին
	ավարտված	ավարտված
	տարի	տարի
Գործարքներ		
Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ		
Շնորհների ստացում	5,165,757	2,530,605
	5,165,757	2,530,605

Հազար դրամ	2024p.	2023р.
	դեկտեմբերի	դեկտեմբերի
	31-ին	31-ին

	ավարտված տարի	ավարտված տարի
Մնացորդներ Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	2.745.220	711.977
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	2,765,239	/11,9//
Տարեվերջի մնացորդ	2,765,239	711,977

Գործարքներ ղեկավարության հետ 23.3

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է «Հատուցումներ աշխատակիցներին» հոդվածում.

Հազար դրամ	2024թ.	2023р.
	դեկտեմբերի	դեկտեմբերի
	31-ին	31-ին
	ավարտված	ավարտված
	տարի	տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	38,867	39,795